

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003744

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-12-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Татаренко Світлана Вячеславівна

2. Svitlana V. Tatarenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 27-12-2024

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Головне управління Національної поліції в Дніпропетровській області

Код за ЄДРПОУ: 40108866

Місцезнаходження: площа Троїцька, 2-а, Дніпро, Дніпровський р-н., 49100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 11.737.053

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.81, 10.81.01

Тема дисертації:

1. Методика розслідування кримінальних правопорушень проти довкілля
2. Methods of investigating criminal offenses against the environment

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вивченню методики розслідування кримінальних правопорушень проти довкілля, а саме криміналістичної класифікації та криміналістичної характеристики вказаних кримінальних правопорушень, змісту початкового та подальшого етапів розслідування, типових слідчих ситуацій та версій, а також тактики проведення слідчих (розшукових) дій. Розглянуто кримінально-правову характеристику кримінальних правопорушень проти довкілля, розкрито їх поняття та основні ознаки. Кримінальні правопорушення проти довкілля визначено як протиправні діяння, які посягають на правовідносини у галузі охорони, використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки, запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження природних ресурсів, генетичного фонду живої природи, ландшафтів та інших природних комплексів, унікальних територій та природних об'єктів, пов'язаних із історико-культурною спадщиною, які

призводять до суспільно небезпечних наслідків у вигляді завдання шкоди або загрози завдання шкоди довкіллю. До криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень проти довкілля віднесено такі елементи: предмет кримінально-протиправного посягання; особа правопорушника; спосіб вчинення протиправного діяння; обстановка кримінального правопорушення; сліди; наслідки кримінального правопорушення. Розкрито типовий портрет особи правопорушника та визначено його типові ознаки. При дослідженні характеристик особи, що вчиняє кримінальні правопорушення проти довкілля мають значення: демографічні дані (стать, вік); дані, що характеризують професійну діяльність особи (службова, (посадова) особа, працівник підприємства, установи, організації, підприємець, безробітній); соціальні ознаки (освіта, місце проживання, сімейний стан); психологічні ознаки (звички, вміння, навички). Вивчено типові способи вчинення кримінальних правопорушень проти довкілля, а також способи їх підготовки та припинення. До предмету кримінально-протиправного посягання кримінальних правопорушень проти довкілля належать такі об'єкти навколишнього природного середовища: життя і здоров'я людини; тваринний і рослинний світ (рослини, дерева, ліси, насадження, чагарники, птахи, звірі, водні тварини і рослини); природні ресурси (землі, надра, корисні копалини, атмосферне повітря, континентальний шельф і море, водні об'єкти); об'єкти природно-заповідного фонду. Окреслено специфіку організації досудового розслідування кримінальних правопорушень проти довкілля, розкрито зміст початкового та наступного етапів розслідування. З'ясовано джерела інформації про вчинення кримінальних правопорушень проти довкілля до яких віднесено: 1) заяви та повідомлення осіб, які стали свідками вчинення протиправних дій щодо навколишнього природного середовища або безпосередньо осіб, яким в результаті таких дій завдано шкоду; 2) повідомлення державних органів, які здійснюють державне управління в галузі охорони навколишнього природного середовища; 3) самостійне виявлення правоохоронними органами ознак вчинення кримінального правопорушення проти довкілля або затримання особи у ході вчинення протиправних дій. Також, розкрито ефективні форми взаємодії при розслідуванні кримінальних правопорушень проти довкілля, до яких віднесено: 1) взаємодія правоохоронних органів з органами державного нагляду (контролю) та державними спеціалізованими установами у сфері охорони навколишнього природного середовища; 2) взаємодія правоохоронних органів з органами прокуратури та Служби безпеки України; 3) взаємодія органів досудового розслідування з підрозділами кримінальної поліції, органами дізнання та іншими підрозділами Національної поліції; 4) створення слідчо-оперативних груп для розслідування кримінальних правопорушень проти довкілля. За результатами вивчення наукових досліджень та судово-слідчої практики, встановлено, що у ході розслідування кримінальних правопорушень проти довкілля доцільним є призначення і проведення таких судових експертиз: екологічна, хімічна, ветеринарна, технічна, інженерно-екологічна, біологічна, ґрунтознавча, криміналістична, медична.

2. The dissertation is devoted to the study of the methodology of investigation of criminal offenses against the environment, namely the forensic classification and forensic characteristics of the specified criminal offenses, the content of the initial and subsequent stages of the investigation, typical investigative situations and versions, as well as the tactics of conducting investigative (search) actions. The criminal-legal characteristics of criminal offenses against the environment are considered, their concepts and main features are revealed. Criminal offenses against the environment are defined as illegal acts that encroach on legal relations in the field of protection, use and reproduction of natural resources, ensuring environmental safety, prevention and elimination of the negative impact of economic and other activities on the surrounding natural environment, preservation of natural resources, the genetic fund of living nature, landscapes and other natural complexes, unique territories and natural objects related to historical and cultural heritage, which lead to socially dangerous consequences in the form of damage or threat of damage to the environment. The criminological characteristics of criminal offenses against the environment include the following elements: the subject of the criminal offense; the person of the offender; method of committing an illegal act; the situation of the criminal offense; traces; consequences of a criminal offence. A typical portrait of an offender is revealed and his typical features are determined. When studying the characteristics of a person who commits criminal offenses against the environment, the following are important: demographic data (gender, age); data characterizing the professional activity of a person (official,

(official) person, employee of an enterprise, institution, organization, entrepreneur, unemployed person); social characteristics (education, place of residence, marital status); psychological characteristics (habits, abilities, skills). Typical methods of committing criminal offenses against the environment, as well as methods of their preparation and termination, were studied. The subject of criminal offenses against the environment includes the following objects of the natural environment: human life and health; animal and plant life (plants, trees, forests, plantations, shrubs, birds, animals, aquatic animals and plants); natural resources (land, subsoil, minerals, atmospheric air, continental shelf and sea, water bodies); objects of the nature reserve fund. The specifics of the organization of the pre-trial investigation of criminal offenses against the environment are outlined, the content of the initial and subsequent stages of the investigation is disclosed. Sources of information on the commission of criminal offenses against the environment have been clarified, which include: 1) statements and reports of persons who witnessed the commission of illegal actions against the natural environment or directly of persons who were harmed as a result of such actions; 2) notifications of state bodies that carry out state management in the field of environmental protection; 3) independent detection by law enforcement agencies of signs of committing a criminal offense against the environment or detaining a person in the course of committing illegal actions. Also, effective forms of interaction in the investigation of criminal offenses against the environment were revealed, which include: 1) interaction of law enforcement agencies with state supervision (control) bodies and state specialized institutions in the field of environmental protection; 2) interaction of law enforcement agencies with the prosecutor's office and the Security Service of Ukraine; 3) interaction of pre-trial investigation bodies with criminal police units, inquiry bodies and other units of the National Police; 4) creation of investigative and operational teams to investigate criminal offenses against the environment. Based on the results of the study of scientific research and forensic practice, it was established that during the investigation of criminal offenses against the environment, it is appropriate to appoint and conduct the following forensic examinations: ecological, chemical, veterinary, technical, engineering-ecological, biological, soil science, forensic, medical.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Татаренко С.В. Криміналістичний портрет особи, що вчиняє кримінальні правопорушення проти довкілля. *Juris Europensis Scientia*. 2022. № 3. С. 120-125.
- 2. Татаренко С.В. Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень проти довкілля. *Київський часопис права*. 2022. № 2. С. 181-187.
- 3. Татаренко С.В. Криміналістична класифікація кримінальних правопорушень проти довкілля. *Українська поліцейстика : теорія, законодавство, практика*. 2023. № 2 (6). С. 44-49.
- 4. Татаренко С.В. Типові слідчі ситуації на початковому етапі розслідування кримінальних правопорушень проти довкілля. *Правовий часопис Донбасу*. 2023. № 3 (84). С. 63-69.
- 5. Татаренко С.В. Судові експертизи в розслідуванні кримінальних правопорушень проти довкілля. *Центральноукраїнський вісник права та публічного управління*. 2023. № 8. С. 62-71.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єпринцев Пилип Сергійович

2. Pylyp S. Yepryntsev

Кваліфікація: д. ю. н., доцент, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький навчально-науковий інститут Донецького державного університету внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 44039765

Місцезнаходження: вулиця Тільги Степана, будинок 21, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50065, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявський Сергій Сергійович

2. Serhii S. Cherniavskyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2711-3828

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шкута Олег Олегович
2. Oleh O. Shkuta

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, професор, 12.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0395-5710**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Одеський державний університет внутрішніх справ**Код за ЄДРПОУ:** 08571570**Місцезнаходження:** вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Ковальова Ольга Вікторівна
2. Olha V. Kovalova

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.09**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Донецький державний університет внутрішніх справ**Код за ЄДРПОУ:** 08571423**Місцезнаходження:** вул. Велика Перспективна, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Макаренко Олександр Юрійович
2. Oleksandr Y. Makarenko

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3020-0658**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Криворізький навчально-науковий інститут Донецького державного університету внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 44039765

Місцезнаходження: вулиця Тільги Степана, будинок 21, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50065, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Одерій Олексій Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Одерій Олексій Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сибірцева Людмила Сергіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна